KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 6 Pazdziernika roku 1834.
pismo to wychodzi codziennie wyjąwszy niedziele i święta o godzinie 3 z południa.

Numer 50

Przedpłata kwartalna zł. 5. Numer pojedynczy groszy 3.

Prenumerata przyjmuje się w Krakowie w handlach PP. Chłasko przy ulicy Szczepańskiéj, Kalisińskiego przy ulicy Florjańskiéj i na Kleparzu, Cybulskiego w Rynku, Kaczmarskiego, Göbla pod Krukiem, Schreibra przy ulicy Grodzkiéj, Maryi Oswald na Stradomiu, i Faintucha pod Pelikanem N. 97 na Kazimierzu.

KRAKÓW. Jutro w kościele S Piotra odbędzie się uroczystość ślubna sześciu par nowożeńców wyposażonych z banku Bractwa miłosierdzia założonego przez wiekopomnéj pamięci x. Piotra Skargę Pawęzkiego w r. 1584.

Dnia 27 z. m. N. P. Cesarzowa Wszech Rossyi przybyła do Berlina.— W nocy dnia 26 na 27 sierpnia powódź najokropniejsze zrządziła spustoszenia w Wallis nad Rodanem.— Tallejrand podoba się doktrynerom i królowi, inne stronnictwa nie nawidzą go; i słusznie bo któż się może wszystkim podobać? — Dnia 12 Września zaszła bitwa pod Mondragon i Orchiandiano gdzie Rodil pobił karlistów którzy zostawili 600 zabitych na pobojowisku, mnóstwo mułów z ładunkami etc. dostało się w ręce wojska królowéj. Oskarżony Rodil przez zwierzchność w Guisuezkoi przed ministerium o nadużycie władzy, wysłał bez ceremonii na wieczne wygnanie oskarżycieli a w mieście Anzain 12 domów i klasztorów spalic kazał: nic nowego Cała ludność dzisiejszéj Grecyi składa się z blisko miliona mieszkańców, zmniejszenie to do połowy zrządziła rewolucja.

Pan Montbel były minister Karola X. donosi, że dostał pomięszanie zmysłów. — Sęsimoniści przenieśli się do Egiptu, gdzie ako snycerze, autorowie, budownicy, mechanicy, etc przy kanałach z Nili prowadzonych do wszystkich części Egiptu, wszelkiéj doznają protekcji od Mechmeda Alego, który przejąwszy się zwyczajami i obyczajami europejskiemi, może przywrócić dawny wiek téj klassycznéj ziemi. — Wszystkie plany Napoleona w swoim wykonywa kraju - Dnia 22 z. m. Mustafa Reszyd Bej Efendi nadzwyczajny poseł turecki przy dworze francuzkim, miał posłuchanie u króla Francuzów.— P. Hurtado podskarbi królowéj hiszpańskiéj został uwięziony za deficyt 4 milionów realów. — W Auglii ma być zniesiona opłata stęplowa od pism perjodycznych. — Na dniu 12 z. m izby sejmujące w Portugalii zezwoliły na zamęzcie Donny Ma-

ryi da Glorja z xięciem Leichtemberg Jenerałowie O'Donnel i Eguia, którzy za fałszywemi paszportami przybyli do Paryża, będąc przed sądem stawieni, zostali uwolnieni; wszelako niewypuszczono ich jeszcze z więzienia, gdyż prokurator jeneralny Moreno podobnież znajduje się jeszcze w więzieniu.

W gminie St, Cernin żyje dwóch starców, mających razem 218 lat Jeden ma 114, drugi 104 lat.

W Antwerpii oznaczają stratę którą tameczni kupcy i kapitaliści w papiérach hiszpańskich ponieśli na 30,000,000.

Między professorami uniwersytetu katolickiego w Bruxelli, liczą 3 niewiernych: Pan Arnt (b protestant), Pana Margerin (b symonista), i Pana Coux, który był stronnikiem xiędza la Mennais.

Czytamy w odezwie z Espiraguerra z dnia 6 Września, iż powstańcy mniemali, że Anglia i Francya pośpieszą im na pomoc.

Inne pismo z Bilbao z d 7 Września: Onegdaj dowódzca karolistowski Arana, urzędnik celny, młody xiądz, rządca dóbr margrabiego Valdespina i sekretarz junty Agravis, wskutek wyroku królowéj rozstrzelani zostali

Niedaleko Perwess (pod Tournay) odkryto wielkie kopalnie srebra i miedzi, z której znacznych spodziewają się zysków

Na dzisiejszém posiedzeniu związków badaczów natury i lekarzów obrano miasto Bonn na następne miejsce zgromadzeń.

Okręt Grecki, który dnia 2 b. im. zawinął do Smyrny, zapewnia, że widział eskadrę Francuzką na brzegach Peloponezu.

Jako Kandydatów do ważnego urzędu Namiestnika w Indyach, wymieniają hrabiego Munster, Xięcia Richmond Hrabiego Durham, Lorda Palmerston, Xięcia Buckinyham i Pana Charles Grant.

Wczoraj rząd otrzymał następującą dépeszę telegraficzną z Bajonny: Rodil przybył d. 14 Września do Witoryi; w Borunda myśli złączyć się z Jenerałami Lorenzo i Figueiro Dwa bataliony Karlistowskie uderzyły na Elisondo, lecz bezskutecznie."

Liczne samobójstwa, zdarzające się teraz we Francyi, a których nawet niedorośli ludzie tak często się dopuszczają, są dowodem nie obyczajności bez nadziei poprawy, i skutkiem lekceważenia wszystkich ważniejszych obowiązków i wartości życia. Oto niedawno młodzian 14 letni zabił się z namiętności ku swojej zamężnéj bratowej. — Podobnież młody poeta, imieniem Lemercier, 21 lat mający, umyślił odebrać sobie życie wraz z swoją kochanką Emmą, dla tego, że będąc ubogiemi pobrać się niemogli Tym czasem im zabłysnął jakiś promyk nadziei, i zaniechali swojego przedsięwzięcia Gdy jednak i ta nadzieja zawiodła, młodzian znowu zaczął o samobójstwie rozmyślać, i niedawno wykonał ten zamiar, utopiwszy się w Sekwanie. Zostawił poemat napisany do swojéj kochanki, w którym maluje swoje pełne rozpaczy położenie i żegna się z ulubioną.— Niedawno przybyła do Paryża pewna młoda 24 lat mająca cudzoziemka i stanęła w jednym z małych hotelów. W godzinę po jej przybyciu usłyszano wystrzał; odebrała

sobie życie w pokoju swoim wystrzałem z pistoletu.

Kometa, uważany roku 1682 przez Halleja, pokaże się znowu r. 1835. Piérwszy Hallej wyrachował bieg tego komety i twierdził że był widziany w latach 1456, 1531 i 1607, i że bieg swój odbywa w 76 latach. Zapowiedział ztąd przybycie jego na r. 1759 i w istocie saméj pokazał się tenże dnia 12 Marca wspomnionego roku w bliskości słońca. R. 1835, w końcu Października lub w początkach Listopada, pokaże się kometa ten powtórnie koło słońca. Jest on największym z widzianych dotąd komet.

———

Daniel Adam z Welezławina, powszechnie Welesławina nazwany urodził się w Pradze 1546 roku z ojca Szczepana Adama, młynarza pragskiego. Wszelkich nauk i umiejętności wyuczył się w ojczyznie i roku 1568 20 czerwca otrzymał nauczycielstwo filozofii.

Podówczas Prokop Lupacz nauczyciel historyi w wysokich szkołach pragskich, obowiązek ten ze siebie złożył; a katedra jego nauczycielska nie mogła być godniej nikomu powierzona jak Danielowi z Welesławina, który ją z radością przyjął, gdyż od młodości swojej poświęcał się historyi. Wykładając z powszechną miłością i pochwałą przez siedem lat w wysokich szkołach pragskich poruczony mu przedmiot postanowił się ożenić; jednak podług ustaw wysokich szkół pragskich, żaden proffessor nie mógł być żonaty. Welesławina pojął za małżonkę Annę córkę najstarszą przesławnego drukarza i radcy starego miasta Pragi, Jerzego Melantrycha z Awentynu, i przyjąwszy zatrudnienie ziemianina, obsiadł w Welesławinie wiosce blisko Pragi leżącéj, z której ojciec jego pochodził.

Roku 1580. objął Welesławina po śmierci teścia swego dobrze urządzoną drukarnię i tak ją wydoskonalił, że wszystkie Pragskie drukarnie przewyższała, i sam jako mąż mądry i uczony a w latopisach do podziwienia biegły, został w niej arcydrukarzem. Język czeski podówczas za jego staraniem nadzwyczajnie wzrósł i do tego stopnia doskonałości doszedł, że nie potrzeba było więcej go kształcić; i od tego czasu żadnej zmiany żadnej wyższości w stroju swym nie potrzebuje. Wszystkie księgi, które on sam pisał, tłumaczył lub przeglądał, odznaczają się hojnością, wielkością, mocą, jędrnością i wyborem języka i jak złoto nad inne kruszce tak księgi jego nad inne są cenione: kto tylko chce po czesku dobrze pisać księgi Welesławinowe za wzór służyć mu powinny.

Największą część żywota swego strawił na pisaniu i drukowaniu dzieł wybornych dla pozytku rodaków. Gorliwy Welesławina często mawiał „Że chętniej całe mienie i wszystko „co ma najdroższego poświęci, aby „tylko dla dobra krainy swojej, pie-„czy i pracy nie postradał“ Roku 1599 dnia 18 Października z niewypowiedzianym żalem i z nienagrodzoną stratą dla literatury czeskiej umarł na morowe powietrze. Trzydziestu pięciu ówczesnych znakomitych poetów, śmierć jego w żałosnych śpiewach głosiło. My podziś dzień czytając jego wyborne dzieła, pragniemy aby jego duch w

każdym czechu zawsze się rozniecał, a język czeski jako ranne słońce promieniami swemi oświecało i zagrzewało serca nasze miłością do włości naszych, żebyśmy w krótce mogli się doczekać złotego wieku Rudolfa.

Wspomnienie Daniela Adama z Welesławina, niech będzie dla nas pamięcią sławy, a dla niego lekkim spoczynkiem

---

Pewnemu obywatelowi z Przemyśla, uciekł jego rozpustny syn i przystał do trupy podróżujących aktorów Ojciec długo nie miał o nim wiadomości, wreszcie znalazł go w pobliskiem miasteczku, gdzie właśnie aktorowie mieli deklamować różne poezye. Syn zgubiony wystąpił i zaczął deklamować: *I jam się w Arkadyi urodził.* Ojciec rozgniewany, zawołał: Nie moi panowie, ten wisus urodził się w Przemyślu.

Oskarżonemu żydowi o popełnienie kradzieży, fałsz zadawał wieśniak w téj sprawie, na świadka przypozwany, dowodząc, że z drugiemi wspólnikami, długo a długo po żydowsku rozprawiał — No! jezli tak odpowiedział Żyd, niechże powie cosmy gadali?

Gdym przyjmował służącego, zapytałem go, czy ma żonę? — Niemaczéj, Wielmożny Panie, była jego odpowiedź — A dzieci? – Na usługi, Wielmożny Panie? — Ile? — Troje, Wielmożny Panie, odpowieda spiesznie, i jednego syna.

Pewnemu zaleceno dla kuracyi poty, ale wszelkie środki niemogły ich sprowadzić. Nie było już nadziei powrotu do zdrowia. W tém jego pełnomocnik wszedł do pokuju chorego i zaczął mu czytać listę długów, i nadspodziewanie chory zaczął się pocić i wyzdrowiał.

Na cóż umarła twoja ciotka? zapytał się przyjaciel spotkanego w sukniach żałobnych? — Na dwóch lekarzy, odpowiedział piérwszy.

Piosnka gminna.
z Krzeszowskiéj okolicy.

Ja nie pragnę, złota blasku,
Bo niepewność w złocie,
Lepiéj kochać w moim Staśku
Ubóztwo przy cnocie.
Jego kapota nie płonie
Rużem podbijana,
Ale miłość ku swéj żonie,
Zawsze w nim rumiana.
Nie szeroko w kłosach plony
Kłaniają się jemu,
Lecz powracając obok żony,
Zrówna bogatemu.
Przedajność go nieczaruje,
Bo on wierny Bogu;
A Wielmożny, zaprzedaje
Swych sąsiadów wrogu.
Uważcie sąsiadki młode
Jak obrać kochanka,
Za lada grzeczność. lub modę
Nieprzedajcie wianka.
Nam dla trojga żyć potrzeba
Na małżenskim chlebie,
Dla rodaków, i dla Nieba,
A potém dla siebie.

W Drukarni Józefa Czecha.